

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Przytułska-Sikoń

Protokolant: Natalia Pietrzak

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2016 r. we Wrocławiu na rozprawie sprawy

z powództwa Skarbu Państwa - S. (...)

przeciwko C. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego C. K. na rzecz strony powodowej Skarbu Państwa - S. (...) kwotę 5780,00 zł (pięć tysięcy siedemset osiemdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 maja 2014 r. do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 300,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pozwanemu uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu kwotę 187,50 zł tytułem części opłaty sądowej od obowiązku uiszczenia której strona powodowa była zwolniona;

V. obciąża Skarb Państwa kwotą 112,50 zł tytułem części opłaty sądowej od obowiązku uiszczenia której strona powodowa była zwolniona.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 6 sierpnia 2014 r. strona powodowa Skarb Państwa – S. (...) wniosła o zasądzenie od pozwanego C. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą C. K. Zakład (...) z siedzibą w O. kwoty 9.248 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 24 maja 2014 r. do dnia zapłaty. Ponadto domagała się zasądzenia kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu strona powodowa podała, że w dniu 25 lutego 2014 r. zawarła z pozwanym umowę nr (...), na mocy której pozwany zobowiązał się do sprzątnięcia budynków S. (...) we Wrocławiu zlokalizowanych przy ul. (...) i ul. (...) we W.. Wskazała, że umowa w § 7 ust 1 i 2 przewidywała bieżące kontrole jakości usług świadczonych przez pozwanego wykonawcę i tryb zgłaszania reklamacji, w przypadku nienależnego wykonania usługi oraz skutki jej niewłaściwego wykonania w postaci naliczenia kary umownej w wysokości 0,5% wartości umowy. Podniosła także, iż dodatkowo, niezależnie od kar umownych, za nienależyte wykonanie usług, umowa przewidywała możliwość odstąpienia od umowy ze skutkiem natychmiastowym w razie 3-krotnego zgłoszenia reklamacji dotyczącej nienależytego wykonania usługi. Wyjaśniła, że umowa przewidywała wypłatę wynagrodzenia w częściach co miesiąc, w oparciu o wystawioną fakturę i obustronnie podpisany protokół potwierdzający należyte wykonanie usługi w danym okresie rozliczeniowym oraz potrącenie kar umownych z wynagrodzenia przysługującego pozwanemu wykonawcy. Podała, że w trakcie realizacji umowy strona powodowa zgłosiła 3-krotnie reklamacje dotyczące nienależytego wykonania usług, a następnie pismem z dnia 29 kwietnia 2014 r. odstąpiła od umowy. Wskazała, że pismem (...)z

dnia 9 maja 2014 r. zawiadomiła pozwanego o naliczeniu kar umownych w łącznej wysokości 34.680 zł brutto oraz o potrąceniu części tej należności tj. 28.900 zł z faktury nr (...) wystawionej na tę kwotę. Podała, że jednocześnie wezwała pozwanego do zapłaty pozostałej należności tj. kwoty 9.248 zł w terminie do 23 maja 2014 r. pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową. Wyjaśniła, że termin wskazany do zapłaty upłynął bezskutecznie.

W dniu 15 września 2014 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt VII Nc 4978/14), w którym nakazał pozwanemu, aby zapłacił stronie powodowej kwotę 9.248 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 24 maja 2014 r. do dnia zapłaty.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany zaskarżył nakaz w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu sprzeciwu przyznał, że na mocy umowy z 25 maja 2014 r. wykonywał na rzecz strony powodowej czynności sprzątania. W ocenie pozwanego, wykonywał on swoje obowiązki prawidłowo i nie było podstaw nałożenia na niego kar umownych. Wskazał, że osobą upoważnioną do kontaktów w sprawie realizacji zamówienia był z jego strony J. S., natomiast strona powodowa w sprawach wadliwego wykonywania umowy kontaktowała się z M. W., która nie była upoważniona przez pozwanego do działania w jego imieniu, nie dysponowała ona żadnym pełnomocnictwem, czy też innym umocowaniem, które uprawniałoby stronę powodową do kierowania uwag na jej ręce. Podał, że ewentualne reklamacje miały być również zgłaszane pod nr faksu, jednak strona powodowa nie wykazała, że takie zgłoszenia miały miejsce. Pozwany oświadczył, że nie był informowany o zaistniałych nieprawidłowościach, zatem nie może ponosić tego negatywnych konsekwencji. Zdaniem pozwanego, reklamacje, jak i odstąpienie od umowy, zostały podpisane przez osobę do tego nieuprawnioną, ponieważ umowa wyraźnie stanowiła, że osobą upoważnioną do kontaktów ze strony powodowej jest kierownik Oddziału (...) lub osoba przez niego upoważniona – w tym przypadku M. K., natomiast, w ocenie pozwanego, osoby które podpisywały pisma kierowane do pozwanego – Z. C. i K. J. – nie posiadali odpowiedniego umocowania do wykonywania zapisów umowy. Ponadto zarzucił, że w reklamacji z 2 kwietnia 2014 r. nie wyznaczono pozwanemu terminu do usunięcia nieprawidłowości, w związku z tym, pismo to nie mogło zostać uznane za prawidłowe zgłoszenie reklamacji, ponieważ strona powodowa nie umożliwiła pozwanemu ulepszenia wykonywanych usług. W ocenie pozwanego, odstąpienie od umowy oraz naliczenie kar umownych zostało dokonane niesłusznie, ponieważ strona powodowa nie dokonała skutecznego zgłoszenia reklamacji. Wskazał, że w konsekwencji informowania o zastrzeżeniach osoby nieuprawnionej, pozwany nie powziął wiadomości o powstałych nieprawidłowościach i nie mógł prawidłowo ustosunkować się do składanych reklamacji. Podał, że zgodnie z art. 484 k.c. kara umowna należy się bez względu na wysokość poniesionej szkody, co jednak nie może zostać utożsamione z określeniem niezależnie od poniesionej szkody, natomiast w art. 483 § 1 k.c. wyraźnie mowa o naprawieniu szkody, która następuje przez zapłatę kary umownej. W ocenie pozwanego, nawet gdyby zaszyły okoliczności opisywane przez stronę powodową, to nie oznacza to, że po stronie powodowej wystąpiła jakakolwiek szkoda. Naliczanie kar umownych pomimo stanowczego zaprzeczenia przez pozwanego i bez wyjaśnienia stanowiło, w ocenie pozwanego, naruszenie równości stron umowy.

W piśmie procesowym z dnia 12 kwietnia 2016 r. strona powodowa wniosła o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł. Wskazała, że uprawnienie strony powodowej do naliczania kar umownych wynikało wprost z umowy łączącej strony. Zdaniem strony powodowej, sposób składania reklamacji był prawidłowy: składane były one faksem na wskazany w umowie numer, a niezależnie od tego wysyłane bezpośrednio pozwanemu drogą pocztową, również wtedy, gdy podany nr faksu był wyłączony. Podała, że M. W. przedstawiona została, jako jego przedstawiciel – bieżący koordynator. Świadczy o tym również to, że w imieniu i na rzecz pozwanego uzgadniała z poszczególnymi pracownikami wysokość ich wynagrodzenia. Wyjaśniła, że wbrew przekonaniu pozwanego Dyrektor sądu jest organem właściwym do jego reprezentowania, natomiast ze struktury organizacyjnej wynika, że w zakresie powierzonych mu zadań działa osobiście albo przez Zastępcę Dyrektora. Podała, że pisma składane przez Zastępcę Dyrektora i przez niego podpisywane były oświadczeniami składanymi przez osobę właściwie umocowaną, bez potrzeby wykazania dodatkowych upoważnień. Wskazała, że Dyrektor nie jest kierownikiem oddziału gospodarczego, która to jednostka jest jemu podległa. Wyjaśniła, że Kierownikiem Oddziału (...) był wymieniony w umowie K.

J.. Wskazała jednocześnie, że bezpośrednia, codzienna koordynacja usług, wykonywana przez J. S., upoważnionego umową do kontaktów w sprawie realizacji umowy, a mieszkającym na terenie O. lub okolic nie była możliwa, dlatego też wykonawca wyznaczył pracownika – M. W. – jako koordynatora, akceptując jej czynności, nie kwestionując ich w okresie trwania umowy.

W piśmie procesowym z dnia 9 sierpnia 2016 r. strona powodowa sprecyzowała, że kwota stanowiąca wartość przedmiotu sporu została wyliczona, jako różnica pomiędzy naliczonymi karami umownymi, a potrąconą kwotą 28.900 zł. Wyjaśniła, że zgodnie z § 8 pkt 1 umowy naliczyła pozwanemu dwie kary umowne z tytułu nienależycie wykonanej usługi i nieusunięcia w terminie usterek ujętych w dwóch reklamacjach (z 2.04.2014 r. oraz z 28.04.2014 r.) łącznie w kwocie 3.468 zł brutto ($346.800 \text{ zł} \times 0,5\% = 1.734 \text{ zł} \times 2 = 3.468 \text{ zł}$). Nadto naliczona została kara umowna przewidziana w § 8 pkt 2 umowy za odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy w wysokości 34.680 zł ($346.800 \text{ zł} \times 10\% = 34.680 \text{ zł}$). Podała, że łącznie wysokość kar umownych z obu tytułów wyniosła 38.148 zł. Strona powodowa dokonała potrącenia z tej kwoty równowartości z faktury nr (...), tym samym do zapłaty przez pozwanego pozostawała kwota dochodzona pozwem.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 lutego 2014 r. we W. pomiędzy S. (...) reprezentowanym przez Dyrektora (...) M. K. (zamawiający), a C. K., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą K. C. Zakład (...) z siedzibą w O. (wykonawca) została zawarta umowa nr (...), której przedmiotem była usługa sprzątnia obiektów S. (...), zlokalizowanych przy u. (...) i ul. (...) we W.. Zakres usług obejmował również sprzątnie pomieszczeń archiwum zakładowego, zlokalizowanego przy ul. (...) we W. (§ 1 ust. 1 umowy).

Usługa stanowiąca przedmiot umowy miała być świadczona przez pozwanego w okresie od 3 marca 2014 r. do 27 lutego 2015 r. (§ 2 ust. 1). Wynagrodzenie wykonawcy z tytułu realizacji umowy wynosiło 346.800 zł brutto (§ 6 ust. 1).

Integralną częścią umowy był załącznik nr 1, w którym znajdował się szczegółowy opis świadczonych usług oraz zakres obowiązków wykonawcy (§ 3 ust. 1).

Zgodnie z § 7 zamawiający miał na bieżąco kontrolować jakość usługi świadczonej przez wykonawcę (ust. 1). W razie stwierdzenia, że usługa nie została wykonana należycie lub nie została wykonana w pełnym zakresie zamawiający obowiązany był niezwłocznie zgłosić reklamację wykonawcy, faksem pod nr(...)(ust. 2). Wykonawca po otrzymaniu reklamacji był zobowiązany usunąć wszystkie nieprawidłowości w wyznaczonym przez zamawiającego terminie (ust. 3). W przypadku, gdy wykonawca nie usunął nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, zamawiający mógł usunąć je własnymi siłami lub zlecić ich usunięcie innemu podmiotowi na koszt wykonawcy (ust. 4).

Umowa przewidywała, że wykonawca zapłaci zamawiającemu kary umowne w przypadku jeśli:

1. zamawiający zgłosi reklamację, a wykonawca w wyznaczonym terminie nie usunie nieprawidłowości; w tym przypadku po upływie terminu wyznaczonego przez zamawiającego, kara umowna wynosiła 0,5% wartości brutto umowy (§ 8 ust. 1);
2. zamawiający odstąpi od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy; w tym przypadku kara umowna wynosiła 10% wartości brutto umowy (§ 8 ust. 2).

Wykonawca wyraził zgodę na potrącenie kar umownych z przysługującego mu wynagrodzenia (§ 8 ust. 2).

Zamawiający uprawniony był odstąpić od umowy ze skutkiem natychmiastowym w sytuacji, gdy trzykrotnie zgłosił on reklamację w sytuacji, o której mowa w § 7 ust. 2 umowy.

Osobami upoważnionymi do kontaktów w sprawie realizacji umowy były: ze strony zamawiającego kierownik Oddziału (...) lub osoba przez niego upoważniona, natomiast ze strony wykonawcy J. S. (§ 11 ust. 2).

Dowód : umowa nr (...) z 25.02.2014 r. wraz z załącznikiem nr 1 – k. 17-28.

Za realizację umowy ze strony pozwanego odpowiedzialny był J. S.. Do jego obowiązków należała koordynacja jakości wykonywanych przez pozwanego usług.

Numer faxu, podany w treści umowy z dnia 25 lutego 2014 r. znajdował się w biurze firmy pozwanego, w jej siedzibie w O.. Biuro było otwarte w godzinach 7-15. W przypadku, gdy osoba prowadząca biuro musiała wyjść w sprawach służbowych m.in. wysłać pocztę, w biurze wówczas nie było nikogo.

Dowód : przesłuchanie pozwanego C. K. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

Umowa, która została podpisana przez stronę powodową z firmą pozwanego K. C. Zakład (...) z siedzibą w O., była efektem przeprowadzonej procedury przetargowej na usługi utrzymania czystości na terenie budynku S. (...). Została ona przygotowana przez Oddział (...), następnie pracownicy samodzielnych stanowisk zamówień publicznych dopracowali tekst umowy.

Od początku współpracy z firmą pozwanego występowały nieprawidłowości w sprzątnięciu. Mimo, że przez okres pierwszego tygodnia od obowiązywania umowy firma pozwanego miała czas na zapewnienie właściwej logistyki, zapoznanie się z oczekiwaniami strony powodowej, z terenem sądu, rozmieszczeniem pomieszczeń oraz strukturą budynku, w którym to czasie strona powodowa nie wyciągała konsekwencji ze stwierdzonych nieprawidłowości, po kolejnych powtarzających się zgłoszeniach o niedociągnięciach i uchybieniach w utrzymaniu czystości dokonywanych przez pracowników poszczególnych komórek Sądu Okręgowego, powołana została komisja, której zadaniem było sprawdzenie jakości świadczonych przez pozwanego usług. W szczególności zastrzeżenia budziło stwierdzenie zakurzeń w niektórych pomieszczeniach, niewyrzucanie śmieci, nieodkurzanie wykładzin, niedostarczanie na czas papieru toaletowego i mydła do pomieszczeń toalet.

Dowód :

- zeznania świadka I. G. na rozprawie w dniu 5.08.2016 r.,
- zeznania B. P. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.,
- zeznania świadka M. W. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.,
- przesłuchanie Z. C. w charakterze strony powodowej na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

Zgodnie ze stosowaną przez stronę powodową procedurą, w sytuacji, gdy następowały zgłoszenia telefoniczne czy pisemne z różnych komórek S. (...)dotyczące nieprawidłowości w utrzymaniu czystości, bądź na skutek własnych spostrzeżeń Oddział (...)organizował kontrolę z przeglądu czystości wybranych sądowych pomieszczeń. O konieczności przeprowadzenia kontroli powiadamiany był koordynator ze strony firmy sprzątającej w osobie M. W., aby miała ona możliwość wzięcia w niej udział. W komisji przeprowadzającej kontrolę brały udział: dwie-trzy osoby z ramienia S. (...)oraz przedstawiciel wykonawcy. Po przeprowadzonej kontroli spisywany był protokół, w którym były wyszczególnione wszystkie uwagi dotyczące każdego pomieszczenia osobno. Kontrole odbywały się we wczesnych godzinach porannych ok. 7.30. Było to spowodowane możliwością swobodnego dostępu do pomieszczeń w tych godzinach. Ułatwiało to również pracownikom strony powodowej sprawdzenie czystości, ponieważ niektóre pomieszczenia były jeszcze zamknięte i nikt w nich nie przebywał od momentu ich posprzątnięcia.

Dowód :

- zeznania świadka I. G. na rozprawie w dniu 5.08.2016 r.,
- zeznania B. P. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

Przy drobnych uchybieniach w utrzymaniu czystości uwagi były przekazywane osobom sprzątającym pełniącym dyżur dzienny, które zwykle usuwały nieprawidłowości.

Dowód :

- zeznania świadka I. G. na rozprawie w dniu 5.08.2016 r

W dniu 17 marca 2014 r. o godz. 8.00 komisja w składzie: I. G. – p.o. Zastępcy Kierownika Oddziału (...), Z. W. – Główny (...) oraz J. K. – pracownik Oddziału (...) (ze strony S. (...)) wraz z przedstawicielem firmy (...) – M. W., przeprowadziła wyrywkową kontrolę czystości pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych w budynku S. (...) przy ul. (...) we W.. W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości m.in. zakurzone szafy, biurka, stoliki, sprzęt biurowy, parapety, grzejniki, drzwi, brudne witryny, nieodkurzone dywany, brudne podłogi, nieopróżnione kosze na śmieci w pokojach na parterze, I, II, III i IV piętrze, brudne cokoły przy podłodze, zakurzone drewniane ramy przy pokojach, brudne podłogi i parapety nad grzejnikami na korytarzu na parterze, I, II, III i IV piętrze, zakurzone lampy, poręcze i schody na klatkach schodowych, brudne podłogi i lustra, zakurzone parapety, grzejniki, pojemniki na ręczniki i papier, zakurzone ściany działowe szklane w toaletach, kurz na cokołach wewnątrz wind. Ponadto odnotowano kurz na cokołach, włącznikach, ościeżnicach, ławach, stołach, fotelach i parapetach w salach rozpraw. Nieprawidłowości zostały wykryte również w biurze podawczym, pomieszczeniach mieszczących się w piwnicy, stolarni, wejściu do bufetu oraz pomieszczeniach Policji. Z kontroli został sporządzony protokół nr (...) podpisany bez uwag przez całą komisję.

Dowód :

- protokół nr (...) z 17.03.2014 r. – k. 30-35,
- zeznania świadka M. W. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

Tego samego dnia tj. 17 marca 2014 r., po przeprowadzonej kontroli strona powodowa wystosowała do pozwanego pismo, w którym zgłosiła reklamację dotyczącą usługi sprzątania budynku S. (...) przy ul. (...). Wskazała, że w wyniku przeprowadzonej kontroli w dniu 17 marca 2014 r. o godz. 8.00 zamawiający stwierdził nienależyte wykonanie usługi. Zobowiązano wykonawcę do usunięcia nieprawidłowości w terminie do 18 marca 2014 r. do godz. 7.30. W tym terminie miała zostać przeprowadzona ponowna kontrola, o której została powiadomiona M. W..

Wykonawca został poinformowany, że jeśli nieprawidłowości nie zostaną usunięte w wyznaczonym terminie, to zgodnie z zapisem § 7 ust. 4 umowy ich usunięcie zostanie zlecone innemu podmiotowi na koszt pozwanego, a na podstawie § 8 ust. 1 pkt 1 umowy zostanie naliczona kara umowna w wysokości 0,5% wartości brutto umowy określonej w § 6 ust. 1.

Pismo strony powodowej z 17 marca 2014 r. zawierające pierwszą reklamację zostało podpisane przez Zastępcę Dyrektora S. (...) Z. C., a do pisma został dołączony protokół nr (...) z 17 marca 2014 r., w którym wskazano zakres kontroli i jej wyniki.

Dowód : pismo strony powodowej z 17.03.2014 r. wraz z protokołem nr (...) z 17.03.2014 r. – k. 29-35.

Pismo zawierające pierwsze zgłoszenie reklamacyjne zostało wysłane do pozwanego za pośrednictwem faxu na nr (...) w dniu 17 marca 2014 r. o godz. 13.52.

Dowód :

- potwierdzenie nadania pisma z 17.03.2014 r. za pośrednictwem faxu – k. 161-162,
- przesłuchanie w charakterze strony Z. C. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

Pismem z dnia 18 marca 2014 r. strona powodowa poinformowała pozwanego, że wskazane w reklamacji z dnia 17 marca 2014 r. nieprawidłowości nie zostały całkowicie usunięte w wyznaczonym terminie. W treści pisma strona powodowa szczegółowo wyliczyła nieusunięte nieprawidłowości. W związku z tym, na podstawie zapisu § 8 ust. 1 pkt 1 miała zostać naliczona kara umowna w wysokości 0,5% wartości brutto umowy określonej w § 6 ust. 1 tj. kwota 1.734 zł (346.800 zł x 0,5% = 1.734 zł).

Dowód : pismo strony powodowej z 18.03.2014 r. – k. 36-38.

W dniu 31 marca 2014 r. pozwany wystawił fakturę VAT nr (...) za wykonaną usługę utrzymania porządku i czystości, wykonane prace porządkowe wewnętrzne na kwotę 28.900 zł. Faktura została wystawiona po wcześniejszym podpisaniu protokołu nr (...) potwierdzającego należyte wykonanie usługi w okresie od dnia 1 marca 2014 r. do 31 marca 2014 r.

Dowód :

- faktura VAT nr (...) z 31.03.2014 r. – k. 165,
- protokół nr (...) za okres 1-31.03.2014 r. – k. 164.

Strona powodowa, w związku ze złożoną reklamacją z 17 marca 2014 r. dotyczącą nienależytego wykonania usługi sprzątnięcia budynku S. (...) naliczyła pozwanemu karę umowną w wysokości 1.734 zł. Dokonała potrącenia tej kwoty z faktury VAT nr (...) z dnia 31 marca 2014 r.

Dowód : pismo strony powodowej z 3.04.2014 r. – k. 163.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2014 r. strona powodowa poinformowała, że w związku z niestawieniem się do pracy w dniu 1 kwietnia 2014 r. w godzinach popołudniowych pracowników firmy pozwanego, co zostało zgłoszone przez portiera Pana M., nie zostały posprzątane pomieszczenia znajdujące się na paterze S. (...) przy ul. (...) tj. hol, wejście do budynku, biuro podawcze, punkt informacyjny, portiernia, szatnia, toalety, korytarze, pomieszczenia biurowe, gabinety sędziów oraz sale rozpraw. Wskazano, że w dniu 2 kwietnia 2014 r. w godz. 8.00-9.00 stały na salach rozpraw zostały posprzątane przez pracowników Oddziału (...)S. (...)u.

W związku z powyższym poinformowano, że przedmiot umowy nie został wykonany w pełnym zakresie wobec czego zostaną naliczone kary umowne zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1 umowy w wysokości 0,5% wartości brutto umowy określonej w § 6 ust. 1.

O zdarzeniu został poinformowany przedstawiciel pozwanego – M. W..

Pismo zostało podpisane przez Kierownika Oddziału (...)S. (...)u K. J..

Dowód : pismo strony powodowej z 2.04.2014 r. – k. 50.

Z uwagi na porę wykrycie nieprawidłowości – godz. 7.30 rano, pracownicy Oddziału (...) we własnym zakresie posprzątali sale sądowe m.in. przetarli ławy sędziowskie z kurzu, tym samym w zgłoszeniu drugiej reklamacji strona powodowa nie wskazała pozwanemu odpowiedniego terminu na usunięcie uchybień.

Dowód : zeznania świadka I. G. na rozprawie w dniu 5.08.2016 r.

Pismo zawierające drugie zgłoszenie reklamacyjne zostało wysłane do pozwanego za pośrednictwem faxu na nr (...)w dniu 2 kwietnia 2014 r. o godz. 14.26.

Dowód :

- potwierdzenie nadania pisma z 2.04.2014 r. za pośrednictwem faxu – k. 169,

- przesłuchanie w charakterze strony Z. C. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

Kolejna wrywkowa kontrola czystości pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych w budynku S. (...) przy ul. (...) miała miejsce 28 kwietnia 2014 r. o godz. 8.00. W skład komisji po stronie S. (...) wchodziły: A. D. – p.o. Inspektora Oddziału (...), Z. W. – Główny (...). oraz J. K. – pracownik Oddziału (...). W kontroli nie brał udziału przedstawiciel firmy sprzątającej. W wyniku kontroli wykryto nieprawidłowości, szczegółowo opisane w protokole nr (...), które w znacznej mierze pokrywały się z wcześniej wykrytymi nieprawidłowościami.

Dowód :

- protokół nr (...) z 28.04.2014 r. – k. 41-49,
- zeznania świadka M. W. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami strona powodowa pismem z dnia 28 kwietnia 2014 r. zgłosiła trzecią reklamację dotyczącą usługi sprzątania budynku S. (...) przy ul. (...). Zobowiązano wykonawcę do usunięcia nieprawidłowości w terminie do 29 kwietnia 2014 r. do godz. 7.30. W tym terminie miała zostać przeprowadzona ponowna kontrola, o której została powiadomiona M. W..

Pismo strony powodowej zawierające drugą reklamację zostało podpisane przez Zastępcę Dyrektora S. (...) Z. C., a do pisma został dołączony protokół nr (...) z dnia 28 kwietnia 2014 r., w którym wskazano zakres kontroli i jej wyniki.

Dowód : pismo strony powodowej z 28.04.2014 r. wraz z protokołem nr (...) z 28.04.2014 r. – k. 39-49.

Strona powodowa podjęła dwie nieudane próby wysłania do pozwanego trzeciego pisma reklamacyjnego za pośrednictwem faxu na nr (...). Pierwsza próba miała miejsce 28 kwietnia 2014 r. o godz. 14.59, kolejna o godz. 15.13. Wynikiem nieudanych prób był brak sygnału ze strony faxu odbiorcy ewentualnie zajęty numer.

Z uwagi na niemożliwość dostarczenia reklamacji w sposób przewidziany w umowie łączącej strony, pismo z dnia 28 kwietnia 2014 r. zostało wysłane drogą elektroniczną.

Dowód :

- potwierdzenia nadania pisma z 28.04.2014 r. za pośrednictwem faxu – k. 166-167,
- przesłuchanie w charakterze strony Z. C. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

W odpowiedzi na reklamację strony powodowej, pozwany w piśmie z dnia 29 kwietnia 2014 r. wskazał, że podstawowym zarzutem protokołu nr (...) z 28 kwietnia 2014 r. jest zakurzenie powierzchni przeznaczonych do sprzątania (meble, parapety, sprzęt biurowy). Jego firma świadczy usługi od poniedziałku do piątku, i dlatego też poniedziałkowa kontrola (28.04.2014 r.) mogła wykazać znaczne zakurzenie pomieszczeń ze względu na nieszczelne okna w budynku.

Dowód : pismo pozwanego z 29.04.2014 r. – k. 71-72.

J. S. zapoznawał się z treścią pism reklamacyjnych (z 17.03.2014 r., 2.04.2014 r., 28.04.2014 r.) kierowanych przez stronę powodową, jednak nie zawsze miało to miejsce w dniu kiedy reklamacja została zgłoszona. Było to spowodowane tym, że pracuje zazwyczaj w terenie, a w biurze w O. pojawia się o nieregularnych porach.

Dowód : zeznania świadka J. S. na rozprawie z dnia 5.08.2016 r.

Pismem z dnia 29 kwietnia 2014 r. strona powodowa odstąpiła z dniem 30 kwietnia 2014 r. od umowy nr (...) z dnia 25 lutego 2014 r. na wykonanie usługi sprzątania budynków biurowych S. (...), zlokalizowanych przy u. (...) i ul. (...)

we W., z uwagi na trzykrotne odciążenie wykonawcę karami umownymi z tytułu nienależytego wykonania umowy. Oświadczenie o wypowiedzeniu zostało złożone przez Zastępcę Dyrektora S. (...) - Z. C..

Strona powodowa poinformowała, że zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 2 umowy za odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy, wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną w wysokości 10% wartości brutto umowy określonej w § 6 ust. 1.

Dowód : pismo strony powodowej z 29.04.2014 r. – k. 51.

W dniu 30 kwietnia 2014 r. pozwany wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 28.900 zł za zrealizowaną usługę sprzątnięcia obiektów S. (...) w okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 30 kwietnia 2014 r.

Bezsporne.

W odpowiedzi na zgłoszenie reklamacyjne z 29 kwietnia 2014 r. pozwany nie podzielił zarzutów strony powodowej. Wykonawca stał na stanowisku, że nie był prawidłowo informowany o nieprawidłowościach w wykonaniu usługi sprzątnięcia, tym samym nie miał możliwości ustosunkować się do zastrzeżeń i skorygować ewentualnie uchybienia. Jednocześnie pozwany wezwał stronę powodową do uregulowania należności z faktury VAT nr (...) z 30 kwietnia 2014 r. w kwocie 28.900 zł.

Dowód : pismo pozwanego z 4.06.2014 r. – k. 66-67.

Strona powodowa naliczyła pozwanemu dwie kary umowne z tytułu nienależytego wykonanej usługi i nieusunięcia w terminie usterek ujętych w dwóch reklamacjach (z 2.04.2014 r. oraz z 28.04.2014 r.) łącznie w kwocie 3.468 zł brutto ($346.800 \text{ zł} \times 0,5\% = 1.734 \text{ zł} \times 2 = 3.468 \text{ zł}$). Nadto naliczona została kara umowna przewidziana w § 8 pkt 2 umowy za odstąpienie od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy w wysokości 34.680 zł ($346.800 \text{ zł} \times 10\% = 34.680 \text{ zł}$).

Dowód: pismo strony powodowej z 9.05.2014 r. – k. 52.

Pismem z dnia 9 maja 2014 r. strona powodowa dokonała potrącenia kwoty 28.900 zł wynikającej z faktury (...). Strona powodowa, po dokonaniu potrącenia, wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 9.248 zł brutto w terminie do dnia 23 maja 2014 r. Pismo zostało wysłane do pozwanego za pośrednictwem faxu pod nr (...) o godz. 14.45.

Dowód: pismo strony powodowej z 9.05.2014 r. wraz z potwierdzeniem nadania – k. 52, 172.

Pismem z dnia 14 maja 2014 r. pozwany odmówił zapłaty kary umownej, jako nałożonej bezzasadnie. Wskazał, że wykonawca nie został prawidłowo poinformowany o zastrzeżeniach zamawiającego i nie otrzymał żadnych informacji o wymagających jego reakcji nieprawidłowościach w wykonaniu umowy. Ponadto pozwany wskazał, że w piśmie z dnia 2 kwietnia 2014 r. (drugie zgłoszenia reklamacyjne) nie wskazano mu terminu do usunięcia nieprawidłowości, w związku z czym nie można uznać go za dokonane prawidłowo, gdyż nie umożliwiono mu dokonania ulepszeń usługi. Pozwany ponownie wezwał stronę powodową do uregulowania należności wynikających z faktury VAT nr (...) z 30 kwietnia 2014 r. w kwocie 28.900 zł.

Dowód : pismo pozwanego z 14.05.2014 r. – k. 69-70.

Pismem z dnia 22 maja 2014 r. strona powodowa podtrzymała dotychczas prezentowane stanowisko. Wskazała, że wykonawca miał wystarczająco dużo czasu i możliwości poprawy jakości wykonywanych usług tak, zaś wypowiedzenie umowy i naliczenie kar umownych przez S. (...) było konieczne. Strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty należności w kwocie 9.248 zł.

Dowód : pismo strony powodowej z 22.05.2014 r. – k. 176-177.

Pismem z dnia 14 lipca 2014 r. poinformowała pozwanego, że dokonała potrącenia kwoty wierzytelności 28.900 zł w zw. z 498 k.c. i n. Wezwała wykonawcę usługi do zapłaty kwoty 9.248 zł.

Dowód : pismo strony powodowej z 14.07.2014 r. – k. 179.

Pismem z dnia 8 lipca 2014 r. pozwany Zakład (...) z siedzibą w O. wezwał stronę powodową do zapłaty kwoty wynikającej z faktury VAT (...) z 30 kwietnia 2014 r. na kwotę 28.900 zł wraz z odsetkami za zwłokę w wysokości 401,43 zł.

Dowód : pismo pozwanego z 8.07.2014 r. – k. 180.

M. W. pełniła funkcję brygadzystki zespołu pracowników wyznaczonych przez pozwanego do realizacji usługi utrzymania czystości w obiektach S. (...). Do jej obowiązków należało nadzorowanie pracy pozostałych pracowników pozwanego, jak również bezpośredni kontakt z pracownikami Oddziału (...) w ramach bieżących spraw, przyjmowanie dostaw środków czystości, nadzorowanie pracowników – ich pracy, warunków placowych oraz obecności w pracy oraz ewentualne doczyszczanie obiektu. Stronie powodowej została przedstawiona przez J. S., jako osoba z ramienia firmy sprzątającej, odpowiedzialna za koordynowanie wykonania usługi. Spotkanie miało miejsce na Sekretariacie S. (...)w obecności ówczesnego Kierownika Oddziału (...) K. J. oraz I. G.. M. W. została wybrana z uwagi na miejsce zamieszkania na terenie W., jak również z uwagi na to, że była codziennie obecna na terenie sądu. Firma sprzątająca miała swoją siedzibę w O. i J. S. nie mógł przyjeżdżać za każdym razem, gdy był to konieczne, ponieważ dojazd z O. do W. zajmował ok. 1,5 godziny.

Dowód :

- lista pracowników – k. 197,
- zeznania świadka I. G. na rozprawie w dniu 5.08.2016 r.,
- zeznania świadka J. S. na rozprawie w dniu 5.08.2016 r.,
- zeznania świadka M. W. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.,
- zeznania B. P. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

Większość kontroli i przeglądów czystości odbywała się w godzinach porannych ok. godz. 8.00. O niektórych zapowiadanych kontrolach M. W. była informowana z wyprzedzeniem. Pracownik Oddziału (...) kontaktował się z nią i prosił o przybycie w dniu kontroli do budynku S. (...)mieszczącego się przy ul. (...). Uczestniczyła w przeglądach, podpisywała protokoły z wyniki kontroli, uczestniczyła w pracach komisji sprawdzającej czystość, podpisywała protokoły pokontrolne. Zawsze po sprawdzaniu czystości informowała J. S. o zaistniałych problemach. J. S. nigdy nie uczestniczył w kontrolach czystości.

Dowód : zeznania świadka M. W. na rozprawie w dniu 26.10.2016 r.

Z dniem 1 stycznia 2014 r. Z. C. został powołany na stanowisko dyrektora S. (...).

Dowód : pismo z dnia 19.12.2013 r. – k. 160.

K. J. w okresie obowiązywania umowy nr (...) pracował na stanowisku Kierownika Oddziału (...)S. (...)u.

Okoliczność bezsporna, a nadto dowód: zeznania świadka I. G. na rozprawie w dniu 5.08.2016 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Strona powodowa wywodziła swoje roszczenie z zapisów dotyczących kary umownej zawartych w § 8 ust. 1 pkt 1 i 2 umowy z dnia 25 lutego 2014 r. zawartej z pozwanym.

Instytucja kary umownej została uregulowana w art. 483 i n. k.c., które stanowią, że można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy. W razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody.

Strony postępowania przewidziały w łączącej je umowie dwa rodzaje kary umownej, pierwsza, której wysokość ustalono na 0,5 % wartości brutto umowy, tj. 346800 zł, naliczona miała zostać w sytuacji gdy pozwany, pomimo zgłoszenia reklamacji, nie usunie nieprawidłowości w określonym terminie, drugi rodzaj kary umownej w wysokości 10 % w/w kwoty zastrzeżono w przypadku odstąpienia zamawiającego od umowy, gdy odstąpienie to nastąpiło z przyczyn leżących po stronie wykonawcy.

W ocenie Sądu, nie ulegało wątpliwości, że pozwany realizował umowę bez dołożenia należytej staranności. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdza nieprawidłowe i niestaranne należyte wykonanie umowy której przedmiotem była usługa utrzymania w czystości obiektów S. (...). W szczególności niestaranne wykonywanie czynności sprzątania czy też nawet ich brak wynika z protokołów kontroli z 17 marca 2014 r., 2 kwietnia 2014 i 28 kwietnia 2014 r. W dniach 17 marca 2014 r. i 28 kwietnia 2014 r., w wymienionych w protokołach pomieszczeniach S. (...) stwierdzono zakurzone meble, sprzęt biurowy, elementy wyposażenia wnętrza, nieodkurzone dywany, brudne podłogi, nieopróżnione kosze na śmieci, zakurzone lampy, poręcze i schody na klatkach schodowych, brudne podłogi i lustra. Ponadto odnotowano kurz na cokołach, włącznikach, ościeżnicach, ławach, stołach, fotelach i parapetach w salach rozpraw. W dniu 2 kwietnia 2014 r. pracownicy pozwanego w ogóle nie stawili się do pracy, zaś podstawowe czynności w niezbędnych zakresie wykonali pracownicy Oddziału (...). Co istotne, na nienależyte wykonanie umowy i niedostateczna jakość świadczonych usług, wskazywały nawet pracownice pozwanego zatrudnione w charakterze sprzątaczek, B. P. i M. W. przyznając, iż występowały nieprawidłowości w utrzymaniu czystości oraz wskazując, iż nie zawsze było posprzątane jak należy. Osoby te przyznały także, iż wymienione w protokołach zastrzeżenia co do jakości świadczonych usług były w większości uzasadnione. Żadna z przesłuchanych osób nie podnosiła przy tym, iż zastrzeżenia powoda co do jakości świadczonych usług były niezasadne, lub też, że do nienależytego wykonania umowy dochodziło z przyczyn za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności. Zeznania tych świadków są zbieżne z zeznaniami świadka I. G., która szczegółowo wyjaśniła na czym polegały nieprawidłowości w usługach utrzymania czystości świadczonych przez pozwanego, wskazywała także, iż M. W., brygadzistka nadzorująca pracę pozostałych sprzątaczek, która zazwyczaj brała udział w kontrolach czystości, zasadniczo przyznawała rację zastrzeżeniom zgłaszanym przez powoda. Jedynie wyjątkowo w drobnych sprawach kwestionowała zasadność uwag powoda.

Wierzyciel, dla którego zastrzeżona została kara umowna, nie ma obowiązku wykazywać faktu poniesienia szkody oraz że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Dla realizacji przysługującego mu roszczenia o zapłatę kary umownej musi jednak wykazać istnienie i treść zobowiązania łączącego go z dłużnikiem, a także fakt niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (wyrok SN z dnia 7 lipca 2005 r., V CK 869/04, LEX nr 150649). Strona powodowa uczyniła zadość swoim obowiązkom dowodowym. Istnienie i treść zobowiązania łączącego ją ze stroną pozwaną została wykazana przy pomocy samej umowy, z której wynika obowiązek zapłaty kary umownej i jej sumy, a fakt nienależytego wykonania zobowiązania jest oczywisty w kontekście zeznań świadków I. G., B. P. i M. W. jak również treści protokołów z 17 marca 2014 r., 2 kwietnia 2014 r. i 28 kwietnia 2014 r, których pozwany, w zakresie stwierdzonych nimi faktów, nie kwestionował.

Przy karze umownej wina w niewykonaniu zobowiązania jest podstawową przesłanką roszczenia na podstawie art. 483 k.c. (wyrok SN z dnia 8 lipca 2004 r., IV CK 583/03, LEX nr 137571). W konsekwencji niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania musi być następstwem okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność, wynikać więc musi z niedołożenia przez dłużnika należytej staranności, czyli jego winy w postaci (co najmniej) niedbalstwa (wyrok SN z dnia 11 lutego 1999 r., III CKN 166/98, LEX nr 521867). Wierzyciel nie musi jednak udowadniać, że wykonanie

lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (przede wszystkim z winy dłużnika). Zgodnie bowiem z domniemaniem zawartym w art. 471 k.c. niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania następuje na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność. Na dłużniku natomiast ciąży obowiązek wykazania, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które nie ponosi on odpowiedzialności (por. wyrok SN z dnia 13 czerwca 2003 r., III CKN 50/2001, niepubl.).

W niniejszej sprawie pozwany bronił się zarzutem niedochowania przez stronę powodową wymogów formalnych przy zgłaszaniu reklamacji, co winno skutkować uznaniem ich za w ogóle nie zgłoszone. W szczególności pozwany zarzucał, iż po pierwsze, wadliwe wykonanie usługi zgłaszane było osobie nieuprawnionej, po drugie zaś zarówno reklamacje jak i samo oświadczenie o odstąpieniu od umowy złożone zostały przez nieupoważnione osoby, tj. K. J. i Z. C.. Pozwany zarzucił także, iż w reklamacji z 2 kwietnia 2014 r. nie wyznaczono pozwanemu terminu do usunięcia nieprawidłowości.

W ocenie Sądu, żaden z tych zarzutów nie okazał się zasadny. W pierwszej kolejności Sąd nie podzielił zarzutu pozwanego, iż reklamacje dotyczącej nieprawidłowości w sprzętaniu były zgłaszane osobie nieuprawnionej, tj. M. W., gdy osobą upoważnioną do kontaktu był J. S.. Umowa łącząca strony wprost w § 7 ust. 2 stanowiła, iż w przypadku gdy strona powodowa, jako zamawiający, stwierdzi nienależyte wykonanie usługi, bądź też niewykonanie jej w pełnym zakresie, obowiązana jest zgłosić reklamację faksem pod nr (...). Tym samym umowa nie przewidywała obowiązku powiadamiania jakiegokolwiek osoby z ramienia pozwanego, wystarczające było zgłoszenie zastrzeżeń faksem. Okoliczność, że reklamacje były poprzedzane formalną kontrolą dokonywaną przez komisję powołaną ad hoc, o czym powiadamiana była M. W., a nie J. S., nie ma istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia, ponieważ zgodnie z treścią umowy strona powodowa nie miała obowiązku informować pozwanego o przeprowadzeniu czynności kontrolnych, a jedynie o stwierdzonych uchybieniach w wykonywaniu usług. Fakt powołania komisji do przeprowadzenia kontroli i sporządzenie protokołu z tej czynności miało jedynie na celu udokumentowanie czynności faktycznych, w których przedstawiciel pozwanego nie brał udziału, zaś zaproszenie do udziału w tych czynnościach M. W. stanowiło o przejawie dobrego obyczaju ze strony powoda, do podjęcia których to działań mocą umowy z 25 lutego 2016 r. w ogóle nie była zobowiązana.

Z materiału dowodowego wynikało przy tym, iż reklamacje były zgłaszane w przewidziany umową sposób, zaś J. S. w toku przesłuchania przyznał, iż widział pisma z reklamacjami, chociaż, jak wyjaśnił, nie w dniach kiedy zostały nadesłane, bowiem z uwagi na specyfikę swojej pracy, zwykle przebywał poza biurem. Świadek zeznał także, iż oczekiwałby poinformowania go osobiście o zastrzeżeniach, przykładowo w drodze telefonicznej. Sąd odnotował, iż reklamacja z 28 kwietnia 2014 r. mimo dwukrotnych prób przesłania jej faksem na wskazany numer nie została skutecznie przesłana faksem, a jedynie mailem, co wynika z przesłuchania Z. C. w charakterze strony powodowej. W ocenie Sądu, strona powodowa nie może jednak ponosić odpowiedzialności za nienależyte działanie urzędnika w biurze pozwanego. Z materiału dowodowego wynika, iż fax nie został przesłany z powodu braku sygnału bądź zajętego numeru. W przekonaniu Sądu, pozwany, akceptując taką formę zgłaszania reklamacji, powinien był zapewnić sprawne urządzenie faksowe i możliwość odbioru nadsyłanych informacji w godzinach urzędowania biura.

Dla uprawnienia do odstąpienia od umowy bez znaczenia pozostawała także kwestia nie zakreślenia w reklamacji z 2 kwietnia 2014 r. terminu na usunięcie nieprawidłowości. O ile brak ten mógł mieć wpływ na zasadność obciążenia pozwanego karą umowną z § 8 pkt 1 umowy (0,5 % kwoty 346800zł), o tyle dla zrealizowania uprawnienia polegającego na odstąpieniu przez zamawiającego od umowy wystarczające było trzykrotne zgłoszenie reklamacji w sytuacji stwierdzenia przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu nienależytego wykonania umowy, co też zostało uczynione. Niewątpliwie zarówno pisma stanowiące reklamacje jak i pisma stanowiące oświadczenie o odstąpieniu od umowy zostały podpisane przez upoważnione do tego osoby, tj. K. J. – Kierownika Oddziału (...) S. (...)u oraz Z. C. zastępcę Dyrektora S. (...). Dyrektor Sądu jest organem właściwym do reprezentowania Sądu i działa osobiście bądź przez zastępcę. Okoliczność zatrudnienia K. J. na stanowisku Kierownika Oddziału (...) S., Sąd, mając na uwadze treść art. 230 k.p.c. uznał za fakt przyznany przez pozwanego, który w tym zakresie nie wypowiedział się co do twierdzeń strony powodowej zawartych w piśmie z 12.04.2016 r. Zgodnie zaś z art. 32 ust 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o

ustroju sądów powszechnych Minister Sprawiedliwości może powołać zastępcę dyrektora sądu, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy, w tym wielkość sądu i rozmiar jego zadań. Jak wynika przy tym z aktu powołania z 19.12.2013 r. Z. C. został powołany na stanowisko zastępcy dyrektora S. (...) z dniem 1 stycznia 2014 r.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd uznał, iż S. (...) skutecznie odstąpił od umowy łączącej go z pozwanym w warunkach § 8 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 9 ust. 2 pkt f umowy. Powyższe przesądza zatem o zasadności obciążenia pozwanego obowiązkiem zapłaty kary umownej w wysokości 34680 zł, co spowodowane było nienależytym wykonaniem umowy. Wobec potrącenia kary umownej z wynagrodzeniem pozwanego w wysokości 28900 zł zasadne było żądanie zapłaty kwoty 5780 z, o czym Sąd orzekł w pkt I wyroku.

Art. 484 § 1 k.c. stanowi, że w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły. Zważyć należy, iż co do zasady kara umowna zastępuje odszkodowanie z art. 471 k.c., zatem zgodzić się należy z pozwanym, iż zastrzeżenie kary umownej chroni interes wierzyciela, o tyle, że zwalnia go z obowiązku wykazania wielkości doznanego uszczerbku w majątku, co nie może być utożsamiane, jak słusznie zarzuca pozwany, z określeniem "niezależnie od poniesienia szkody". Takie stanowisko jednak nie jest równoznaczne ze stwierdzeniem konieczność dowodzenia przez stronę powodową faktu doznania szkody. Przeciwnie, to dłużnik chcąc uwolnić się od obowiązku zapłaty kary umownej zmuszony jest wykazać, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nie spowodowało żadnego uszczerbku w majątku wierzyciela, a tego faktu pozwany w ocenie Sądu, nie zdołał wykazać, na tę okoliczność nie wnioskował bowiem żadnych dowodów.

Odnosząc się z kolei do żądania zapłaty kary umownej w wysokości 0,5 % wartości usług, to należy wskazać, że Sąd podzielił stanowisko pozwanego o braku możliwości kumulowania kar umownych zastrzeżonych na wypadek nienależytego wykonania umowy z karami umownymi na wypadek odstąpienia od umowy, które to odstąpienie w istocie spowodowane jest nienależytym wykonaniem usług określonych umową stron. Przedstawiona ocena wynika z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, który wielokrotnie podkreślał, iż roszczenie o zapłatę kary umownej na wypadek zwłoki lub opóźnienia nie przysługuje stronie odstępującej od umowy wzajemnej, jeżeli w umowie zastrzeżono również karę umowną w związku z odstąpieniem od umowy. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy chociażby w uchwale z 18 lipca 2012 r w sprawie III CZP 39/12, który to pogląd Sąd orzekający w sprawie w całości podziela. Dlatego też w powyższym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Żądanie w zakresie odsetek znajduje uzasadnienie w treści art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Strona powodowa w piśmie z dnia 9.05.2014 r. zawiadomiła pozwanego o naliczeniu kar umownych, składając oświadczenie o ich potrąceniu z należnościami pozwanego wynikającymi z faktury Vat nr (...) wystawionej na kwotę 28900 zł i jednocześnie wzywając pozwanego do zapłaty pozostałej należności w terminie do 23.05.2014 r. a, zatem Sąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu, tj. od dnia 24.05.2014 r.

Na zakończenie wypada się odnieść do trzykrotnego doręczenia powodowi odpisu sprzeciwu od nakazu zapłaty, co nastąpiło na mocy zarządzeń z 31.12.2015 r., 16.02.2016 r. i 6.04.2016 r. Co do zasady, zgodnie z art. 133 § 2 k.p.c. mimo, iż strona powodowa ustanowiła pełnomocnika w osobie radcy prawnego, doręczeń dokonuje się organowi uprawnionemu do reprezentowania przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pisma. Na tle regulacji zawartych w art. 22 § 1 pkt 1 i art. 31a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych określających kompetencje organów w sądzie, jakimi są prezes Sądu i dyrektor mogą powstać wątpliwości dotyczące zagadnienia reprezentacji Skarbu Państwa w sądach powszechnych. Zgodnie z art. 22 § 1 pkt 1 powołanej wyżej ustawy Prezes sądu: kieruje sądem i reprezentuje sąd na zewnątrz, z wyjątkiem spraw należących do kompetencji dyrektora sądu, a w szczególności:

a) kieruje działalnością administracyjną sądu, w zakresie wskazanym w art. 8 pkt 2,

b) jest zwierzchnikiem służbowym sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, asystentów sędziów danego sądu oraz kierownika i specjalistów opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów,;

c) powierza sędziom, asesorom sądowym i referendarzom sądowym pełnienie funkcji i zwalnia z ich pełnienia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Z kolei dyrektor Sądu kieruje działalnością administracyjną sądu, w zakresie wskazanym w art. 8 pkt 1, wykonuje zadania przypisane, na podstawie odrębnych przepisów, kierownikowi jednostki w zakresie finansowym, gospodarczym, kontroli finansowej, gospodarowania mieniem Skarbu Państwa oraz audytu wewnętrznego w tych obszarach, jest zwierzchnikiem służbowym i dokonuje czynności z zakresu prawa pracy oraz reprezentuje sąd w tym zakresie wobec pracowników sądu, z wyłączeniem sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, kuratorów zawodowych, asystentów sędziów oraz aplikantów aplikacji sędziowskiej, określa, w porozumieniu z prezesem sądu, rozmieszczenie i liczbę poszczególnych stanowisk w wydziałach sądu, na których są zatrudniani pracownicy sądu, z wyłączeniem sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych, kuratorów zawodowych, asystentów sędziów oraz aplikantów aplikacji sędziowskiej, reprezentuje Skarb Państwa w zakresie powierzonego mienia i zadań sądu. W uchwale z 28 listopada 2012 r. (III CZP 75/12, OSNC 2013, nr 4, poz. 48) Sąd Najwyższy przesądził, że organem Sądu jest nie tylko prezes, ale także i jego dyrektor, który wykonuje zadania gospodarcze i finansów, przy czym w zakresie dysponowania budżetem oraz kontroli gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa dyrektor sądu, a nie jego prezes jest w postępowaniu cywilnym reprezentantem sądu jako statio fisci Skarbu Państwa. W konsekwencji przyjęć należało, że czynności związane z materialną reprezentacją Skarbu Państwa w zakresie finansowym, gospodarczym oraz inwestycyjnym (w tym zawieranie umów świadczenia usług na rzecz sądu) należą do wyłącznej kompetencji dyrektora sądu.

W tych okolicznościach błędnie doręczono odpis sprzeciwu bezpośrednio pełnomocnikowi powoda, jak też błędnie następnie dokonano doręczenia sprzeciwu Prezesowi S. (...), tym samym zakreślony termin na ustosunkowanie się do podniesionych w sprzeciwie zarzutów nie mógł rozpocząć biegu. Skuteczne doręczenie powodowi odpisu pozwu – do rąk Dyrektora Sądu Okręgowego nastąpiło dopiero w dniu 7.04.2016 r., zatem pismo przygotowawcze powoda z 12.04.2016 r. (data wpływu – 13.04.2016 r.) nie zostało złożone z naruszeniem zasad wynikających z art. 207 § 6 i 7 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 100 zd. 1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone.

Niezbędne koszty poniesione przez stronę powodową do celowego dochodzenia swoich praw wynosiły 1200 zł i obejmowały wynagrodzenia profesjonalnego pełnomocnika co ustalono na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r.. Koszty poniesione przez pozwanego wyniosły odpowiednio 1200 zł.

Strona powodowa wygrała sprawę w 62,50% (5780 zł z 9248 zł). Koszty sądowe poniesione przez powódkę proporcjonalnie do wysokości zasądzonej kwoty wyniosły 750 zł (62,50 % z 1200 zł). Pozwany zaś wygrał sprawę w 37,50 %, a koszty przez niego poniesione proporcjonalnie w stosunku do wygranej wyniosły 450 zł (37,50 % z 2 417 zł), Sąd przyjął zatem, że stronie powodowej należy się od pozwanego zwrot kwoty 300 zł tytułem poniesionych kosztów procesu (750zł – 450 zł). Uwzględniając, iż na mocy art. 94 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Skarb Państwa nie ma obowiązku uiszczania opłaty sądowej, która w okolicznościach rozstrzyganej sprawy wynosiła 300 zł, na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał stronie pozwanej, jako przegrywającej proces w 62,50 %, uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu kwotę 187,50 zł tytułem zwrotu proporcjonalnego części opłaty sądowej od obowiązku uiszczenia której strona powodowa była zwolniona na mocy wspomnianego art. 94. W pozostałym zakresie, tj. w odniesieniu do kwoty 112,50 zł stanowiącej pozostałą część opłaty sądowej obciążono Skarb Państwa.